SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA DÁMASA RUIZ-JARABOJA COLOMERJA,

predstavljeni 14. marca 2006 [1]

I – Uvod

1. Na podlagi člena 6, točka 1, Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah [2] je mogoče – če je vpletenih več toženih strank s stalnim prebivališčem v različnih državah članicah – zadevo predložiti pristojnemu sodišču katere koli od teh držav, če so tožbeni zahtevki med seboj dovolj tesno povezani.

2. Oberster Gerichtshof (Avstrija) mora navedeno določbo razložiti v okviru pritožbe zoper zavrnitev tožbe zaradi plačila terjatve, ki je bila vložena proti dvema osebama, eni s stalnim prebivališčem v Avstriji in drugi s sedežem v Nemčiji. Ker je bil prvi dolžnik v stečaju, je bila tožba proti njemu takoj razglašena za nedopustno, zato se je postopek nadaljeval le proti drugemu dolžniku.

3. Vprašanje za predhodno odločanje je bilo postavljeno na podlagi povezanih določb členov 68 ES in 234 ES in se nanaša na to, ali je v takih okoliščinah mogoče izbrati pristojno sodišče.

II – Pravni okvir

A – *Uredba št. 44/2001*

4. Svet je na podlagi člena 65 ES Bruseljsko konvencijo iz leta 1968 [3] nadomestil z Uredbo št. 44/2001 [4], katere namen je poenotiti pravila glede imenovanja pristojnega sodišča zaradi ohranjanja delovanja notranjega trga. [5]

1 – Jezik izvirnika: španščina.

2 – UL L 12, str. 1.

3 – Bruseljska konvencija o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (prečiščeno besedilo, objavljeno v UL 1998, C 27, str. 1).

4 – Člen 68 Uredbe št. 44/2001. Bruseljska konvencija se kljub temu še naprej uporablja za Dansko (člen 1(3) Uredbe) in na podlagi člena 299 ES za območja držav članic, ki spadajo na ozemeljsko področje uporabe te konvencije, ne pa tudi Uredbe.

5 – Uvodni izjavi 2 in 6.

5. Standardi glede „sporov v Skupnosti“ morajo biti „čim bolj predvidljiv[i]“ in morajo temeljiti na pristojnosti glede na „staln[o] prebivališč[e] toženca […], razen v nekaterih natančno opredeljenih primerih, v katerih je zaradi predmeta pravde ali avtonomije strank upravičena druga navezna okoliščina“ [6]; vendar mora poleg zadevne pristojnosti obstajati tudi alternativna pristojnost, „ki temelji na tesni povezavi med sodiščem in sporom ali ki je v interesu ustreznosti sodnega varstva“ [7].

6. Na podlagi teh načel je v členu 2(1) Uredbe določeno, da so „[o]b upoštevanju določb te uredbe […] osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice“.

7. V členih 5, 6 in 7 so opisane različne „posebne pristojnosti“, ki jih zajema to splošno izhodišče. Na podlagi člena 6 je lahko oseba, na katero se nanaša člen 5, tožena:

„1. če je ena od več toženih oseb, tudi pred sodiščem kraja, kjer ima ena od njih stalno prebivališče, če so tožbeni zahtevki med seboj tako tesno povezani, da jih je smotrno obravnavati in o njih odločati skupaj, da bi se s tem izognili tveganju nezdružljivosti sodnih odločb, ki bi lahko bile posledica ločenih postopkov […]“.

B – *Avstrijsko pravo*

8. V členu 6 zakona o stečajnem postopku (Konkursordnung, v nadaljevanju: KO) je določeno:

„1. Po uvedbi stečaja proti stečajnemu dolžniku ni mogoče začeti niti nadaljevati postopkov, katerih predmet je zahtevek ali zavarovanje iz pravic na premoženju, ki sodi v stečajno maso.

2. Spore v zvezi s pravicami do prednostnega dostopa in izločitvenimi pravicami, kar zadeva predmete, ki ne sodijo v stečajno maso, je mogoče začeti in nadaljevati tudi po uvedbi stečaja, vendar le zoper stečajnega upravitelja.

3. Spori v zvezi s pravicami, ki v ničemer ne zadevajo premoženja, ki sodi v stečajno maso,

6 – Uvodna izjava 11.
7 – Uvodna izjava 12.

zlasti pravicami v zvezi z osebnimi storitvami dolžnika v stečaju, se lahko prav tako začnejo in nadaljujejo zoper ali s strani dolžnika v stečaju med stečajem."

9. S to določbo je torej postavljena „negativna procesna predpostavka", zaradi katere postanejo postopki zoper stečajno premoženje nedopustni in se tako prepreči, da bi se taki postopki začeli ali nadaljevali.

10. Namen teh ukrepov – ki so podobni ukrepom v drugih pravnih sistemih – je združiti terjatve zoper insolventnega dolžnika, da se tako pospeši njihova izvršitev. [8] Če bi dopustili posamične tožbe, bi se namreč povečale pravne in praktične nevšečnosti.

11. Predložitveno sodišče je pojasnilo, da mora stečajni upravitelj preučiti pravice iz člena 6(1) KO in jih vključiti v skupno maso brez posredovanja sodišča [9]; v primeru ugovora zoper vključitev mora zainteresirana stranka pri sodišču vložiti pritožbo zoper osebe, ki izpodbijajo terjatev [10]. Če v tej fazi obravnave oseba v stečaju dolga izrecno ne zavrne, prejme upnik izvršilni naslov, ki ostane veljaven tudi po koncu stečaja [11].

III – Dejansko stanje, postopek v glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

12. Družba Reisch Montage AG je 30. januarja 2004 pri Bezirksgericht Bezau (kantonsko sodišče) vložila tožbo proti Mariu Gisingerju s stalnim prebivališčem v Avstriji in družbi Kiesel Baumaschinen Handels GmbH s sedežem v Nemčiji, v kateri je predlagala, naj se toženima strankama naloži plačilo solidarne obveznosti v višini 8 689,22 EUR na podlagi sporazuma, ki sta ga sklenili z Güntherjem Reischem, ki je terjatev odstopil tožeči stranki. [12]

13. Bezirksgericht Bezau je s sklepom z dne 24. februarja 2004 zavrglo tožbo proti M. Gisingerju, ker je bil 23. julija 2003 proti njemu uveden stečajni postopek. Isto sodišče se je s sklepom z dne 15. aprila 2004 izreklo za krajevno in mednarodno nepristojno.

8 – Civilna sodišča na podlagi španskega zakona o kolektivnih postopkih (Ley Concursal, št. 22/2003, 9. julija, BOE št. 164, 10. julija 2003, str. 26905) na primer ne smejo obravnavati tožb, ki so v pristojnosti sodišča za obravnavo kolektivnih postopkov; če se postopek kljub temu začne, je treba odrediti njegov izbris, saj so že izvedena dejanja v okviru tega postopka neveljavna (člen 50).

9 – Člen 104 KO.

10 – Člen 110 KO.

11 – Člen 61 KO.

12 – Predložitveno sodišče poudarja, da sporazum v tožbi ni podrobneje opredeljen.

14. Družba Reisch Montage AG se je zoper ta sklep pritožila pri Landgericht Feldkirch (regionalno sodišče); to sodišče je s sodbo z dne 8. junija 2004 odločilo, da spada zadeva v pristojnost sodišča, ki mu je bila predložena na prvi stopnji.

15. Tožena družba je vložila kasacijsko pritožbo pri Oberster Gerichtshof, ki je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali se lahko tožeča stranka sklicuje na člen 6, točka 1, Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001, če vloži tožbo zoper v državi sodišča stanujočo osebo in zoper osebo s sedežem v drugi državi članici, tožba zoper v državi sodišča stanujočo osebo pa je že v trenutku vložitve tožbe nedopustna zaradi uvedbe stečajnega postopka nad premoženjem te osebe, ki je po nacionalnem pravu procesna ovira?“

IV – Postopek pred Sodiščem

16. Nemška in francoska vlada ter Komisija so predložile pisna stališča v roku, določenem v členu 20 Statuta Sodišča.

17. Ker ni po izteku pisnega postopka nihče zahteval obravnave, je bilo mogoče sklepne predloge v tej zadevi predstaviti že po upravni seji Sodišča, ki je potekala 14. februarja 2006.

V – Analiza vprašanja za predhodno odločanje

A – *Uvodna ugotovitev*

18. Najprej je treba poudariti, da je precej določb Uredbe št. 44/2001 prepisanih iz Bruseljske konvencije, ki jo je navedena uredba nadomestila, zato je mogoče popolnoma prenesti razlage iz doktrine in sodne prakse.

19. Tako je v primeru člena 2, ki je v obeh besedilih enak,[13] in člena 6, točka 1, s katerim je bila v Uredbo št. 44/2001 vključena zahteva po povezavi med tožbenimi zahtevki, vloženimi zoper več toženih oseb, v skladu s pojasnili, ki so bila glede ustrezne določbe Konvencije dana v sodbi z dne

13 – Edina razlika je v sklicevanju na „to uredbo“ oziroma „to konvencijo“.

27. septembra 1988 v zadevi Kalfelis [14], ki je bila potrjena s poznejšo sodno prakso [15].

B – *Pravila glede sodne pristojnosti*

20. Navedeni člen 2 je izhodišče obvezujočih meril, s katerimi je urejena podelitev pristojnosti. [16] Trditvi iz tega člena sta povezani v sistem: pravila se uporabljajo, ko ima tožena oseba stalno prebivališče v Skupnosti, [17] saj so v tem primeru ne glede na državljanstvo zanjo pristojna sodišča države, v kateri ima stalno prebivališče [18].

21. S tem členom je preneseno reklo *actor sequitur forum rei*, ki je splošno sprejeto v primerjalnem pravu in katerega namen je spodbuditi varstvo interesov tožene stranke, ki se težje brani pred sodišči države, ki ni njena država [19], čeprav drži, da ima na podlagi tega načela nekaj prednosti tudi tožeča stranka, saj se ji tako olajša izvršitev odločbe.

22. *Forum domicilii* je torej standard, vendar ta standard ni izključne narave, saj soobstaja z drugimi pristojnostmi [20], ki omogočajo, da se v nekaterih okoliščinah ne uporabi zaradi obravnavanega področja [21] ali volje strank [22].

23. V drugih primerih člen 2 dopolnjujejo določbe, s katerimi sta določeni mednarodna in krajevna pristojnost na podlagi standardov, obvezujočih za toženo in izbirnih za tožečo stranko, ki ima na voljo več možnosti. [23]

24. V tem smislu je s členoma 5 in 6 Uredbe št. 44/2001 določen niz posebnih pristojnosti,

14 – 189/87, Recueil, str. 5565, zlasti točke od 7 do 12.

15 – Sodba z dne 27. oktobra 1998 v zadevi Réunion européenne in drugi (C-51/97, Recueil, str. I-6511, točke od 47 do 49).

16 – Sodbe z dne 9. decembra 2003 v zadevi Gasser (C-116/02, Recueil, str. I-14693, točka 72); z dne 27. aprila 2004 v zadevi Turner (C-159/02, Recueil, str. I-3565, točka 24) in z dne 1. marca 2005 v zadevi Owusu (C-281/02, ZOdl., str. I-1383, točka 37).

17 – V členu 4(1) Uredbe št. 44/2001 je določeno: „Če toženec nima stalnega prebivališča v državi članici, se, ob upoštevanju členov 22 in 23, pristojnost sodišč vsake države članice določi po pravu te države."

18 – Guardans Cambó, I., v skupinskem delu *Comentario al Convenio de Bruselas relativo a la competencia judicial y la ejecución de resoluciones judiciales en materia civil y mercantil*, izdal Calvo Caravaca, A. L., Universidad Carlos III de Madrid/Boletín Oficial del Estado, Madrid, 1994, str. 62.

19 – Poročilo P. Jenarda o Konvenciji o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1979, C 59, str. 1).

20 – Tako je v členu 3(1) Uredbe določeno, da so lahko „[o]sebe s stalnim prebivališčem v državi članici […] tožene pred sodišči druge države članice samo na podlagi pravil, opredeljenih v oddelkih od 2 do 7 tega poglavja"; Droz, G. A. L.: *Compétence judiciaire et effets des jugements dans le marché commun (Étude de la Convention de Bruxelles du 27 septembre 1968)*, Librairie Dalloz, Pariz, 1972, str. 56.

21 – Člen 22 Uredbe se začne: „Izključno pristojna so naslednja sodišča, in to ne glede na stalno prebivališče: […]."

22 – Na podlagi členov 23 in 24 Uredbe se lahko sodišče ene izmed držav članic Skupnosti razglasi za pristojno za odločanje o zadevi, čeprav tožena stranka nima stalnega prebivališča v eni izmed držav članic.

23 – Oddelki od 2 do 5 poglavja 2. V členih 5, 6, od 9 do 12, 16, 19 in 20 je na primer uporabljen glagol „lahko".

na podlagi katerih je mogoče zadevo predložiti sodišču, ki nima sedeža v državi članici dolžnika; pristojno sodišče se tako zaradi tesne povezave s sporom imenuje neposredno in brez upoštevanja nacionalnega prava.

25. Z zadevnimi določbami so določeni nekateri primeri pristojnosti, kot sta *forum contractus* [24] ali *forum delicti commissi* [25]; na tem mestu nas zanima *forum connexitatis*, ki zajema različne vrste povezav med postopki, med katerimi je tudi primer več toženih strank; ta primer pristojnosti se sklada z nenehno željo zakonodajalca Skupnosti, da vse tožbe, ki se nanašajo na isto zadevo, zaupa najbližjemu sodnemu organu ali sodnemu organu, ki je najmočneje povezan s sporom [26].

C – *Posebna pristojnost v primeru več toženih strank*

26. Udeležba več oseb v postopku privede do okoliščin *litisconsortiuma*, ki je lahko aktiven (več tožečih in ena tožena stranka), pasiven (ena tožeča in več toženih strank) ali mešan (več toženih in tožečih strank).

27. Člen 6, točka 1 Uredbe št. 44/2001 se nanaša na okoliščine pasivnega *litisconsortiuma* [27], čeprav se lahko uporablja tudi za mešani *litisconsortium* [28]. Da je mogoča izbira sodišča, morata biti vpletena vsaj dva dolžnika s stalnim prebivališčem v različnih državah članicah [29], pri čemer morajo biti tožbeni zahtevki [30] povezani, da je smotrno zadeve obravnavati in o njih odločati skupaj.

28. Zahteva po medsebojni povezanosti izhaja iz dveh razlogov. Po eni strani se s tem zmanjša tveganje za razhajanja med sodnimi odločbami, po drugi strani pa je tako preprečeno, da bi bila ena od toženih strank neza-

24 – Člen 5, točka 1(a).

25 – Člen 5, točki 3 in 4.

26 – Desantes Real, M.: *Competencia judicial internacional en la Comunidad Europea*, izdaje Bosch, Barcelona, 1986, str. 329.

27 – P. Jenard v zgoraj navedenem poročilu ugotavlja, da so v zakonodaje držav podpisnic Bruseljske konvencije (razen v nemško zakonodajo) vključena podobna pravila, ki so poleg tega tudi v veliko dvostranskih dogovorih; glej tudi Lousouarn, I.: *Droit international privé*, 2. izdaja, Dalloz, Pariz, 1980, str. 610.

28 – Ker aktivni *litisconsortium* ni urejen z nobenimi predpisi, je treba uporabiti pravne ureditve držav članic; Geimer in Schütze: *Internationale Urteilsanerkennung*, vol. 1, prvi del, München, 1983, str. 385.

29 – Potreba v zvezi s tem, da ni skupnega stalnega prebivališča, je implicitna; Tirado Robles, C.: *La competencia judicial en la Unión Europea – Comentarios al Convenio de Bruselas*, Bosch, Barcelona, 1995, str. 64. Na podlagi doktrine je bila uporaba pravila izključena, če ima ena od drugotoženih strank stalno prebivališče zunaj Skupnosti; Garau Sobrino, F. F.: zgoraj navedeno skupinsko delo, *Comentario al Convenio de Bruselas* […], str. 171.

30 – Čeprav je v obeh primerih uporabljen izraz „zahtevek“, je treba ločevati med subjektivnim združenjem zahtev iz člena 6, točka 1, in združenjem spisov, na katere se nanašajo členi od 27 do 30 Uredbe št. 44/2001.

konito izvzeta iz pristojnosti sodišč države članice, v kateri ima stalno prebivališče. [31]

D – *Presoja vprašanja za predhodno odločanje*

29. Predlagana sta bila dva odgovora: francoska vlada in Komisija menita, da se je mogoče sklicevati na posebno pristojnost, nemška vlada pa to možnost zavrača. Treba je preučiti obe možnosti.

1. Prva možnost

30. V obravnavanem primeru se na prvi pogled zdi, da so pogoji za uporabo člena 6, točka 1, izpolnjeni: vpleteni sta dve toženi stranki in tožbena zahtevka sta med seboj tesno povezana, saj temeljita na solidarni obveznosti [32], na podlagi katere je mogoče celoten dolg izterjati pri katerem koli dolžniku.

31. Da se je mogoče sklicevati na posebno pristojnost, s formalnega vidika zadostuje, da tožeča stranka opredeli več zadevnih strank, ki bodo tako vse pridobile status tožene stranke ne glede na materialnopravne in procesnopravne ovire, ki nastopijo tedaj ali v nadaljevanju.

32. To trditev je mogoče utemeljiti z vsaj štirimi razlogi. Sodnik mora, preden preuči veljavnost procesnega razmerja, najprej ugotoviti svojo pristojnost, ki ni odvisna niti od dopustnosti tožbenega zahtevka niti od meritorne presoje bistva zadeve, torej možnosti ugoditve zahtevku.

33. Drugič, v Uredbi nista natančno opredeljena niti pojem „tožena stranka“ niti „drugotožena stranka“ [33]; zahteva se samo povezava med „tožbenimi zahtevki“ brez kakršnega koli dodatnega pojasnila.

34. Tretjič, na podlagi člena 30 Uredbe je sodišče začelo postopek „v trenutku, ko je pisanje o začetku postopka […] vloženo na

31 – Čeprav je drugi razlog naveden v členu 6, točka 2 – „v tožbi glede garancij ali v drugih intervencijskih tožbah, pred sodiščem, kjer teče prvotni postopek, razen če je bil ta postopek začet samo z namenom izvzeti to osebo iz pristojnosti sodišča, ki bi bilo pristojno v tej zadevi“ –, ga ni v točki 1; vendar ga je mogoče izpeljati iz duha in namena besedila kot posledico medsebojne povezanosti (Jenardovo poročilo) ali samostojno (Droz, *op. cit.*, str. 71, meni, da je verjetneje, da je zakonodajalec to pozabil navesti, kakor pa da bi o tem namerno molčal); glej tudi Gothot, P., in Holleaux, D.: *La Convención de Bruselas de 27 de septiembre de 1968 (competencia judicial y efectos de las decisiones en el marco de la CEE*), La Ley, Madrid, 1986, str. 69.

32 – V Jenardovem poročilu je kot primer medsebojne povezanosti navedeno, „da gre za solidarne dolžnike“.

33 – Droz, *op. cit.*, str. 71.

sodišču“. Na podlagi zgoraj navedene sodbe Kalfelis je namen te faze tudi presoditi medsebojno povezanost [34] in je treba zato na tej stopnji preveriti, ali sta v zadevnem aktu navedeni vsaj dve toženi stranki [35].

35. Nazadnje, če tožeča stranka umakne tožbo zoper stranko s stalnim prebivališčem na območju v pristojnosti sodišča, ki odloča o sporu na podlagi člena 6, točka 1, ali od nje odstopi, je z načelom *perpetuatio jurisdictionis* prepovedana sprememba mednarodne pristojnosti, zato se postopek nadaljuje pred istim sodnim organom. [36] To velja, ko je ena od oseb, ki bi morale biti vključene v postopek, izključena zaradi drugih okoliščin.

2. Druga možnost

36. Po zgledu drugih določb, ki odstopajo od splošnega pravila iz člena 2, je člen 6, točka 1, omejevalen [37] in ga je treba razlagati ozko [38] glede na zastavljeni cilj; na podlagi te zahteve zadevne določbe v obravnavanem primeru ne bi bilo mogoče uporabiti.

37. To možnost je mogoče podpreti še z drugimi utemeljitvami. Po eni strani izbirna pristojnost v primeru več toženih strank ni sama sebi namen, temveč je sredstvo, s katerim se zagotovi ekonomičnost postopka in prepreči nasprotujoče si sodbe; teh ciljev pa ni mogoče doseči, če je ena od vloženih tožb nedopustna.

38. Po drugi strani prednost, da se ni treba braniti pred tujim sodiščem, ne škoduje nasprotni stranki in ji ne nalaga nobenega nesorazmernega bremena kot na primer v obravnavanem primeru, ko bi morala biti seznanjena s stečajnim postopkom.

3. Predlagana rešitev

39. Nobena od zgoraj predstavljenih možnosti se ne sklada z dejstvi, ki jih navaja predložitveno sodišče; poleg tega obe predstavljata – kot bomo videli v nadaljevanju – nekatera lahko ugotovljiva tveganja.

34 – Točka 12.

35 – Garau Sobrino na strani 170 zgoraj navedenega skupinskega dela *Comentario al Convenio de Bruselas* […] navaja, da se na *litisconsortium* običajno sklicuje ob vložitvi pisanja o začetku postopka.

36 – Desantes Real, M., *op. cit.*, str. 331.

37 – Weser, M.: Convention communautaire sur la compétence judiciaire et l'exécution des décisions, Centre interuniversitaire de droit comparé, Bruselj, Pariz, 1975, str. 266.

38 – To, zakaj se je treba izogniti široki in večplastni razlagi izjem od člena 2 Bruseljske konvencije, je navedeno v točki 7 sodbe z dne 22. novembra 1978 v zadevi Somafer (33/78, Recueil, str. 2183).

40. Če je pri nacionalnem sodišču vložena tožba v zvezi s terjatvijo, ki bremeni vsaj dva solidarna dolžnika, od katerih edini, ki ima stalno prebivališče v zadevni državi, s čimer je mogoče utemeljiti pristojnost izbranega sodišča, umre pred začetkom postopka, je mogoče težavo rešiti s prvo navedeno možnostjo, ki temelji na procesnem pristopu, vendar taka rešitev ni zadovoljiva, saj se je mogoče nasprotujočim si odločbam izogniti le, ker pokojnika ni mogoče tožiti (zadeve bi se spremenile, če bi bila tožba vložena zoper dediče).

41. Prav tako bi bilo mogoče – če bi tožena stranka, katere stalno prebivališče določa pristojnost, dolg prenesla, ne da bi o tem obvestila tožečo stranko – na podlagi dvomov o pasivni legitimaciji in posledic takega neobveščanja utemeljiti predhodno presojo zadevnih vprašanj in po potrebi zavrnitev obravnave spora; ker bi lahko sodišče v drugi državi članici, kjer ima stalno prebivališče druga tožena stranka, ravnalo enako, bi bila posledica izrek različnih razsodb.

42. Menim, da dilema izhaja iz tega, da v okoliščinah, ko je treba na podlagi nacionalne zakonodaje enega od tožbenih zahtevkov razglasiti za nedopustnega, dejansko ne obstaja več toženih strank in zato ni izpolnjen eden izmed pogojev za izbiro sodišča, ki torej ravno tako ne more služiti svojemu namenu.

43. Obstoj vsaj dveh toženih strank v postopku se ustvari umetno. Ne gre za vprašanje, ali je treba tožbo zavreči oziroma ali bi bilo treba preučiti ta vidik, ampak preprosto za to, da je v skladu z zakonsko zahtevo ni mogoče izvršiti.

44. Če se poleg tega ena od toženih strank že v izhodišču ne more vključiti v postopek, to nikakor ne pomeni, da se je mogoče izogniti nasprotujočim si odločbam, saj sodišče v državi, v kateri ima izključena oseba stalno prebivališče, ne bo sprejelo nobene odločbe.

45. Po drugi strani se z uporabo tega pravila v okoliščinah, kakršne so okoliščine iz spora o glavni stvari, to splošno načelo spremeni v nasprotju s sodno prakso Sodišča [39], saj je stranka pred sodišča tuje države pozvana le zaradi umetno ustvarjenih razlogov in se zato ustrezno zmanjšajo njene možnosti obrambe.

46. S predlagano rešitvijo se upošteva potreba po predvidljivosti določb v zvezi s sodno pristojnostjo; predlagane možnosti namreč tvorijo točno določen okvir, pogoji,

39 – Zgoraj navedeni sodbi Kalfelis, točka 8, ter Réunion européenne in drugi, točka 47.

na podlagi katerih se je mogoče sklicevati na posebno pristojnost, pa so bili omejeni, ne da bi jim bili dodani novi pogoji.

47. Taka rešitev tudi ne pomeni, da bodo nacionalni pravni redi posredno vplivali na pravila o pristojnosti v škodo njihovega polnega učinka, kar je s sodno prakso [40], na podlagi katere morajo skupni standardi prevladati nad notranjimi določbami, ki so nezdružljive z njimi, prepovedano [41]. Prav tako se s tem ne zmanjša učinkovitost določb Skupnosti, saj taka rešitev ni v nasprotju z njimi; obravnavane zahteve se namreč uporabljajo na različnih področjih, čeprav se v nekaterih točkah stikajo.

48. Treba je še dodati, da Uredba št. 44/2001 – kakor pred njo Bruseljska konvencija – ne združuje nacionalnih procesnih zakonodaj, ampak je njen namen skromnejši: opredeliti sodišče, pristojno za odločanje o nekaterih zadevah, na podlagi parametrov, ki se razlikujejo od parametrov v zvezi z dopustnostjo. [42]

49. Tudi sama uredba se včasih sklicuje na nacionalno pravo, na primer pri opredelitvi tako pomembnega pojma, kot je „stalno prebivališče“ [43]; Sodišče je v nekaterih primerih dovolilo uporabo pravil nacionalnega prava, s katerimi se dopolnijo pravila Skupnosti [44].

50. Zato se ni mogoče sklicevati na člen 6, točka 1, Uredbe, če je tožba, vložena zoper osebo s stalnim prebivališčem v državi, ki je bila izbrana kot pristojna za obravnavo spora, že takoj zavržena zaradi zakonsko določene negativne procesne predpostavke.

51. S takim odgovorom, ki se sklada s sistemom, vzpostavljenim z Uredbo št. 44/2001, in zagotavlja koristno oporo sodiščem, ki morajo uporabiti to določbo, bodo omiljene pomanjkljivosti obeh zgoraj navedenih možnosti.

40 – Sodbi z dne 15. maja 1990 v zadevi Hagen (C-365/88, Recueil, str. I-1845, točka 20) in z dne 26. maja 2005 v zadevi GIE Réunion européenne in drugi (C-77/04, ZOdl., str. I-4509, točka 35); glej tudi zgoraj navedeno sodbo Turner, točka 29.

41 – Sodba z dne 15. novembra 1983 v zadevi Duijnstee (288/82, Recueil, str. 3663, točka 14). Hoge Raad der Nederlanden je Sodišče vprašalo, ali se obveznost iz člena 19 Bruseljske konvencije, da se sodišče po uradni dolžnosti izreče za nepristojno, uporablja tudi v primeru kasacijskega postopka, ko mora na podlagi nacionalne zakonodaje sodišče, ki mu je zadeva predložena, preučiti le tožbene razloge, ki jih navajajo stranke.

42 – Zgoraj navedeni sodbi Hagen, točka 17, ter GIE Réunion européenne in drugi, točka 34.

43 – V členu 59 je določeno: „[p]ri ugotavljanju, ali ima stranka stalno prebivališče v državi članici, pred sodišči katere je bil začet postopek, sodišče uporabi svoje notranje pravo“ (odstavek 1); z isto določbo je dodano, da „[č]e stranka nima stalnega prebivališča v državi članici, pred sodišči katere je bil začet postopek, pri ugotavljanju, ali ima stranka stalno prebivališče v drugi državi članici, sodišče uporabi pravo te države članice“ (odstavek 2).

44 – Glej sodbo z dne 7. junija 1984 v zadevi Zelger (129/83, Recueil, str. 2397), v kateri je razložen člen 21 Konvencije; v širšem smislu glej tudi zgoraj navedeno sodbo Hagen, v kateri so v točki 19 našteta nekatera druga tovrstna pravila.

VI – Predlog

52. Zato Sodišču predlagam, naj na vprašanje, ki ga je v predhodno odločanje predložilo Oberster Gerichtshof, odgovori:

Tožeča stranka se ne more sklicevati na člen 6, točka 1, Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, če vloži tožbo zoper v državi sodišča stanujočo osebo in zoper osebo s sedežem v drugi državi članici, vendar je treba tožbo zoper prvotoženo osebo iz očitnih in razlogov *ex lege* razglasiti za nedopustno *in limine litis*.